

ستارگان هدایت

یادنامه برخی عالمان مشهور که در سال ۱۴۰۲ آسمانی شدند

■ هفته‌نامه افق حوزه ■ سه‌شنبه ۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۳ ■ ۲۲ رمضان المبارک ۱۴۴۵ ■ ۲ آوریل ۲۰۲۴ ■ شماره اول

علما و وارثان انبیاء و جانشینان اولیای الهی علیهم‌السلام هستند که در عصر غیبت هدایت امت اسلامی را بر عهده دارند و برای انجام رسالت الهی خویش از پای نمی‌نشینند و همچون ستارگانی در آسمان هدایت می‌درخشند چنانکه نبی مکرم اسلام حضرت محمد صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمودند: «إِنَّ مَثَلَ الْعُلَمَاءِ كَمَثَلِ النُّجُومِ فِي السَّمَاءِ يَهْتَدِي بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ، فَإِذَا انْظَمَتِ النُّجُومُ أَوْشَكَ أَنْ تُضِلَّ الْهَدَاةُ؛ مَثَلُ عَالِمَانِ، مَثَلُ سِتَارِكَانَ آسْمَانِ اسْتِ» که در تاریکی‌های دشت و دریا به‌وسیله آنها راهیابی می‌شود و هرگاه ستارگان ناپدید شوند راه بلدها در آستانه گم کردن راه قرار می‌گیرند. سال ۱۴۰۲ هجری شمسی، سال به سوگ نشستن‌های ناگهانی و از دست‌دادن‌های بی‌شمار بود؛ عالمانی که یک به یک دنیا را ترک کردند و رفتند و جامعه از برکت حضور آنان بی‌بهره گشت و چه بسا این خلأ، غیرقابل جبران باشد؛ چنان‌که امام صادق علیه‌السلام فرمودند: «إِذَا مَاتَ الْمُؤْمِنُ الْفَقِيهُ تَلَمَّ فِي الْإِسْلَامِ ثَلَمَةٌ لَا يَشُدُّهَا شَيْءٌ؛ هَرَّكَاهُ مُؤْمِنٌ فَفِيهِ بَمِيرِدٌ، رَخْنَةُ الْإِسْلَامِ پدید آید که هیچ چیز آن را نیندد.» با این توصیف، شاید سال‌ها جای خالی آنها پر نشود و این سرمایه‌های فکری و فرهنگی جامعه را باید در قاب عکس‌ها، تصاویر و یا در فیلم‌ها جستجو نمود. این نوشتار که در آغاز سال ۱۴۰۳ شمسی انتشار می‌یابد درصدد است تا یادی کند از برخی عالمان بزرگ و خادمان بی‌منت جامعه و مردم که در سال ۱۴۰۲ رخت از جهان بستند و راهی سرای آخرت شدند.

آیت‌الله سید محمد مهدی موسوی خراسانی رحمته‌الله‌علیه

سید محمد مهدی خراسانی در ۹ رجب سال ۱۳۴۷ق در نجف به دنیا آمد. او دروس مقدمات و سطح حوزه را در حوزه علمیه نجف از پدرش و استادانی چون علی سماکه حلی و صادق قاسمی فرا گرفت و درس خارج را نزد سید ابوالقاسم خویی، سید عبدالهادی شیرازی، سید محسن طباطبائی حکیم علیه‌السلام گذراند. مشایخ او در نقل حدیث، آقا بزرگ تهرانی، سید محمدصادق بحر العلوم، سیدعلی بهبهانی، سید عبدالاعلی سبزواری، سید مرتضی خلخالی، سید حسن بجنوردی و پدرش علیه‌السلام بوده‌اند. او چنانکه خودش گفته، از عالمان اهل سنت مانند سید علوی بن عباس مالکی مکی، حماد انصاری، محمد ابوالیسرین عابدین، محمد صالح قادری شامی نیز، نقل حدیث کرده است. او بیشتر عمرش را، به تحقیق و تصحیح کتاب‌های شیعی پرداخته است. وی به برخی عالمان مانند

آیت‌الله غلامرضا صلواتی رحمته‌الله‌علیه

حاج شیخ عبدالجواد جبل‌عاملی اصفهانی (رسائل و کفایه) و شیخ عبدالرزاق قانینی (رسائل) را فرا گرفت. از مهم‌ترین امتیازات و توفیقات استاد صلواتی که او را در این جهت نمونه و ممتاز و به‌تعبیر بعضی بی‌نظیر کرده، مسئله تدریس و شاگردپروری او در طول بیش از نیم قرن است که در این مدت با بیانی نشاط‌بخش، توانست شاگردان زنده و برجسته‌ای پرورش دهد. آیت‌الله غلامرضا صلواتی از اساتید قدیمی دروس خارج حوزه علمیه قم، بعد از مدتی بیماری و بستری شدن در بیمارستان، جمعه ۳۱ شهریور ۱۴۰۲ دارفانی را وداع گفت.

آیت‌الله محمد امامی کاشانی رحمته‌الله‌علیه

محمد امامی کاشانی، امام جمعه موقت تهران و از روحانیان فعال در انقلاب اسلامی ایران، در تاریخ ۱۰ مهرماه سال ۱۳۱۰ در کاشان در خانواده‌ای مذهبی متولد شد. پدر او میرزا ابوتراب امام جمعه، امام جمعه کاشان بود. او از سال ۱۳۱۷ تحصیلات ابتدایی را آغاز کرد و از سال ۱۳۲۳ به حوزه علمیه کاشان رفت و ادبیات عرب را نزد آیت‌الله راستی آموخت. وی به سفارش آیت‌الله یثربی در سال ۱۳۲۸ به مدرسه سپهسالار تهران رفت؛ اما پس از گذشت دو ماه، با نامه‌ای که پدرش برای آیت‌الله بروجردی علیه‌السلام نوشته بود، راهی قم شد و در مدرسه فیضیه مشغول تحصیل شد. او فعالیت‌های سیاسی‌اش را از سال ۱۳۴۰ آغاز کرد و در مسیر سازماندهی مبارزات مردمی به رهبری امام علیه‌السلام علیه رژیم پهلوی تلاش بسیاری کرد و در این مسیر بارها دستگیر شد و در سال ۱۳۵۵ به گنبد کاووس تبعید شد. ریاست دیوان عدالت اداری، نمایندگی مجلس خبرگان رهبری و مجلس شورای اسلامی، تولیت مدرسه عالی شهید مطهری و عضویت در جامعه روحانیت مبارز، شورای نگهبان، هیئت بازنگری قانون اساسی جمهوری اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام، از مسئولیت‌های وی پس از انقلاب اسلامی ایران بود. کتاب دو جلدی «خط امان» در تبیین ادله عقلی و فلسفی اثبات وجود و ظهور امام زمان علیه‌السلام و «گفت‌وگو با اندیشمندان گوناگون مسیحی و یهودی درباره مهدویت» از آثار اوست. ایشان در روز ۱۲ اسفند سال ۱۴۰۲ش در تهران درگذشت و در رواق دارالزهده حرم امام رضا علیه‌السلام به خاک سپرده شد.

سید محسن حکیم، آیت‌الله سید ابوالحسن رفیعی قزوینی و آیت‌الله میلانی علیه‌السلام اجازات کتبی و شفاهی اجتهاد دریافت کرد. آیت‌الله لنگرودی جزء ۸ نفر معتمدی بود که امام راحل در سال ۵۳ در نامه‌ای نوشت تا اشخاصی که در تهران هستند و می‌خواهند، نامه یا وجهی به ایشان برسانند، به این افراد رجوع کنند.

این عالم ربانی در روز شنبه، ۲۷ شهریور ۱۴۰۲ دارفانی را وداع گفت و به دیار باقی شتافت.

آیت‌الله سید محمد حسین مرتضوی لنگرودی رحمته‌الله‌علیه

از چندی که پدر بزرگوارشان از تهران به قم هجرت نمود، در درس خارج فقه و اصول ایشان در مسجد عشقعلی قم حضور یافت و در تمامی دروس به‌حدی جذبت داشت که در مدتی کوتاه به مراتب عالی و رتبه اجتهاد دست یافت و از آیات عظام خصوصاً والد گرامی‌شان و نیز علمایی چون: آیت‌الله

سبطوح عالی معارف متداول در حوزه‌های علوم دینی و مقدار قابل توجهی از خارج فقه و اصول والد معظمشان، در سال ۱۳۴۷ ق. به حوزه علمیه قم عزیمت نمود و در دروس خارج فقه و اصول استادی چون: آیت‌الله‌العظمی بروجردی، امام خمینی و علامه طباطبائی علیه‌السلام شرکت کرد و پس

آیت‌الله سید محمدحسین لنگرودی از علمای تهران و از شاگردان امام خمینی و آیت‌الله‌العظمی بروجردی و فرزند ارشد مرحوم آیت‌الله‌العظمی حاج سیدمرتضی لنگرودی علیه‌السلام، در سال ۱۳۴۷ در نجف اشرف متولد شد. نامبرده پس از سپری نمودن دوره دروس مقدماتی، سطوح معقول و منقول و تکمیل

شهید آیت الله عباسعلی سلیمانی

آیت الله عباسعلی سلیمانی (۱۳۲۶-۱۳۹۲) نماینده مردم سیستان و بلوچستان در مجلس خبرگان رهبری، نماینده ولی فقیه در استان سیستان و بلوچستان و امام جمعه شهر زاهدان طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۸۰ ش و همچنین نماینده ولی فقیه و امام جمعه کاشان از مرداد ۱۳۹۹ تا فروردین ۱۴۰۱ ش بوده است.

امامت جمعه بابلسر، نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه‌های دولتی استان‌های مازندران و گلستان، مسئول هیأت امنای دانشکده علوم قرآن زاهدان و مسئول نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه‌های آزاد اسلامی گیلان، مازندران و گلستان از دیگر مسئولیت‌های او بود.

شهید آیت الله عباسعلی سلیمانی در ۶ اردیبهشت سال ۱۴۰۲ ش در پی سوء قصد در شهر بابلسر به شهادت رسید و پیکر وی در ۹ اردیبهشت ۱۴۰۲ ش در قم، تشییع شد و پس از اقامه نماز توسط حضرت آیت الله جوادی آملی در حرم حضرت معصومه (ع) دفن شد.

آیت الله عبدالنبی نمازی

آیت الله نمازی (۱۳۰۲-۱۳۲۴ ش) از روحانیون فعال در انقلاب اسلامی ایران و از کارگزاران نظام جمهوری اسلامی بود. او از سال ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۹ ش نمایندگی ولی فقیه در کاشان و امامت جمعه این شهر را بر عهده داشت. دادستانی کل کشور، نمایندگی مجلس خبرگان رهبری و نمایندگی امام خمینی (ع) در سپاه پاسداران برخی از استان‌های ایران، از دیگر مسئولیت‌های وی بوده است.

ایشان در سال‌های قبل از انقلاب اسلامی، به فعالیت‌های مبارزاتی علیه حکومت پهلوی مشغول بود و به همین دلیل از طرف حکومت پهلوی تحت نظر بود. او همچنین در جنگ عراق علیه ایران مجروح شد.

آیت الله نمازی دانش‌آموخته حوزه‌های علمیه نجف و قم بود و آثاری نیز تألیف کرده است که از جمله آنها «تفسیر هدی» بوده است.

ایشان در ۸ بهمن ۱۴۰۲ ش در شهر مقدس قم دار فانی را وداع گفت و در حرم حضرت معصومه (ع) به خاک سپرده شد.

آیت الله سیدرسول موسوی تهرانی

از اساتید سطوح عالی حوزه علمیه قم

سیدرسول موسوی تهرانی در سال ۱۳۱۵ ش در تهران متولد شد. او در محله ای بود که شیخ مرتضی زاهد (ع) از عالمان و عارفان مشهور آن زمان، در آنجا زندگی می‌کرد و به همین جهت در کودکی و نوجوانی، مجذوب او گردیده بود.

در سن نوزده سالگی دروس حوزوی را در مسجد حاج ملاحجفر که به مسجد مجتهدی معروف شد، آغاز کرد. مدت کوتاهی نزد آیت الله مجتهدی تهرانی (ع)، بخش‌هایی از کتاب جامع المقدمات و کتاب البهیجة المرضیة را خواند. او کتاب‌های شرح لمعه، فریاده اصول و کتاب المکاسب را نزد شیخ حسین کنی و «کفایة الاصول» را نزد آیت الله علی فلسفی تکابنی (ع) آموخت.

در سال ۱۳۴۹ ش به نجف رفت؛ اما به جهت اختلافات سیاسی میان دو کشور ایران و عراق، پس از چند ماه به ایران بازگشت. در نهایت به شهر قم رفت و در درس خارج اصول آیت عظام: میرزا هاشم آملی، ارآکی، سید محمد رضا گلپایگانی و... شرکت کرد.

وی حدود پنجاه سال در حوزه‌های علمیه قم و تهران به تدریس در علوم حوزوی اشتغال داشت. کلاس‌های درس او را از پرحاجزبه‌ترین و پرجمعیت‌ترین درس‌های اصولی در حوزه علمیه قم برشمرده‌اند. او بر تعطیل نشدن کلاس درس، اصرار فراوان داشت؛ به نحوی که وقتی کمردرد سختی گرفته بود و نمی‌توانست، راه برود، با صندلی چرخ‌دار سر کلاس حاضر شد و پس از آنکه عمل جراحی انجام داد، کلاس‌ها را در خانه‌اش برگزار کرد.

این استاد پیشکسوت حوزه علمیه قم در ۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ آسمانی شد و در قبرستان باغ بهشت قم به خاک سپرده شد.

آیت الله سید محمد موسوی

آیت الله سید محمد موسوی بجنوردی، فرزند سید حسن بجنوردی در سال ۱۳۲۲ ش در نجف اشرف متولد شد. تحصیلات علوم حوزوی و دینی خود را در ایران و نجف اشرف به انجام رساند. وی به مدت ۴۰ سال از محضر استادان درجه اول حوزه، فقه و اصول و فلسفه آموخت. وی که دروس جدید و حوزوی را با هم می‌خواند، در ۱۸ سالگی کفایتین را به پایان رساند و در سال ۱۳۴۰ ش درس خارج را نزد پدر بزرگوار خود و آیت الله سید محسن حکیم (ع) گذراند.

پس از تبعید امام خمینی (ع) به نجف اشرف در بهار ۱۳۴۴ ش، یکی از شاگردان همیشگی دروس ایشان در تمام ۱۴ سال اقامت‌شان، سید محمد موسوی بجنوردی بود. وی در این مدت در مسجد جامع نجف اشرف (هندی) رسائل و مکاسب و کفایتین را به زبان عربی برای شیعیان کشورهای عرب‌زبان همچون عراق، لبنان، سوریه و مصر تدریس می‌کرد که شاگردان ممتازی همچون سید عباس موسوی و شیخ راغب حرب، از شهدای برجسته حزب الله لبنان، از شاگردان وی به‌شمار می‌روند.

عضویت در شورای عالی قضایی و هیأت عفو زندانیان از سوی امام خمینی (ع) از جمله مسئولیت‌های آیت الله موسوی بجنوردی پس از پیروزی انقلاب اسلامی بود. آیت الله بجنوردی در اسفندماه ۱۴۰۲ به دیار باقی شتافت.

آیت الله عقیف نابلسی

آیت الله عقیف نابلسی در سال ۱۳۱۹ ش در بیساریه در منطقه جبل عامل در نزدیکی صیدا به دنیا آمد.

وی روحانی شیعه اهل لبنان و رئیس هیئت علمای جبل عامل، از چهره‌های شناخته‌شده و حامی مقاومت علیه صهیونیست‌ها بود.

وی دروس حوزوی را در حوزه علمیه نجف نزد سید محمدباقر صدر و سید ابوالقاسم خویی (ع) گذراند و از ملازمین امام موسی صدر در لبنان بود. نابلسی فعالیت سیاسی خود را از زمان حضورش در عراق آغاز کرد. او از وکلای سید محمدباقر صدر و عامل او در بغداد بود. حکومت وقت عراق او را دستگیر و به لبنان تبعید کرد.

او از مؤسسان هیئت علمای جبل عامل بود و تا پیش از درگذشتش، ریاست این هیئت را بر عهده داشت. نابلسی همچنین امام جمعه شهر شیعه‌نشین صیدا بود. آیت الله عقیف در سال ۱۹۹۳ م، مجموعه السیدة الزهراء (ع) را در صیدا تأسیس کرد. این مجتمع، بزرگترین مجتمع شیعی در صیدا است که شامل حوزه علمیه، مسجد و سایر امکانات است. از دیگر اقدامات او، تأسیس انجمن خیریه الابرار است.

علاوه شیخ عقیف النابلسی بعد از یک دوره بیماری طولانی در ۲۳ تیر ۱۴۰۲ در شهر صیدا و در ۸۲ سالگی به رحمت ایزدی پیوست.

آیت الله محسن علی نجفی

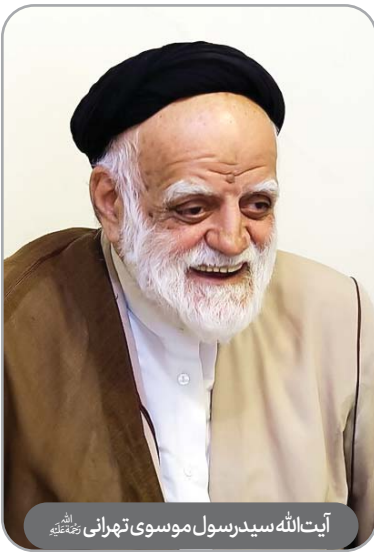
محسن علی نجفی در سال ۱۹۴۳ م در ۶۰ کیلومتری اسکردو تلبیستان پاکستان در ناحیه کهرتنگ در روستایی به نام منٹوکھه به دنیا آمد. پدرش حسین جان از علمای آن منطقه بود.

آیت الله عباسعلی سلیمانی

آیت الله عبدالنبی نمازی

آیت الله سیدرسول موسوی تهرانی

آیت الله حسن صانعی

آیت الله عبدالقائم شوشتری

آیت الله عبدالقائم شوشتری، فرزند مرحوم حاج شیخ فضل الله شوشتری و وزیر سابق دادگستری در دولت‌های ششم و هفتم در ۱۹ آبان ۱۳۳۵ و «فاروخ» از توابع شهرستان «قوچان» در خانواده‌ای روحانی دیده به جهان گشود.

ایشان تحصیلات عالی خود را در قم نزد آیت عظام طباطبایی، بهاء الدینی، بهجت، سید حسین یعقوبی قائینی و حاج محمداسماعیل دولابی (ع) گذراند.

آیت الله شوشتری جز فقه، تحقیقات و مطالعات فراوانی را نیز در زمینه‌های عرفان، اخلاق، ادیان، مذاهب و طرائق داشت.

این استاد حوزه که در طول عمر پربارش، طلاب و شاگردان بسیاری را

تربیت کرد، چندین سال نیز امامت جمعه شهرهای زرنبد کرمان، دورود لرستان و شاهین شهر اصفهان را بر عهده داشت.

آیت الله عبدالقائم شوشتری در راه تبلیغ و ترویج مکتب حق اهل بیت (ع) بسیار سعی و موفق بود و شیوه‌های ویژه‌ای را دنبال کرد؛ به گونه‌ای که در حوزه علمیه قم، سبب تحول عظیمی شد و فرهیختگان فراوانی را پروراند.

این عالم ربانی پس از تحمل یک دوره بیماری، روز سه‌شنبه ۱ اسفند ۱۴۰۲ در اصفهان به لقاء الله پیوست.

آیت الله محمدحسن فاضل گلپایگانی

آیت الله محمدحسن زالی معروف به فاضل گلپایگانی، متولد سال ۱۳۲۷ در گلپایگان، نماینده مردم استان تهران در مجلس خبرگان رهبری بود.

وی حدود ۵۰ سال، سابقه تحصیل و تدریس سطوح عالی و خارج فقه و اصول، ادبیات عرب، فلسفه، کلام، حدیث، نهج البلاغه، عرفان، اخلاق و تفسیر در حوزه علمیه قم و دانشگاه‌های تهران، علوم پزشکی تهران و تربیت مدرس و توفیق درک محضر اساتیدی همچون آیت عظام سیدمحمدرضا گلپایگانی، شیخ مرتضی حائری، وحید خراسانی، حسن زاده آملی، جوادی آملی و انصاری شیرازی را داشت. از جمله آثار آن مرحوم، ولایت فقیه از دیدگاه شیخ انصاری، فطرت عشق، رشحات المعارف و همزیستی مسالمت‌آمیز از دیدگاه حکمت متعالیه می‌باشد.

آن فقید سعید همچنین مسئول نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه آزاد اسلامی قم، مسئول سازمان تبلیغات اسلامی گلپایگان، معاونت آموزش حوزه علمیه قم، استاد مصاحبه‌گر در گزینش اساتید معارف برای دانشگاه‌های سراسر کشور در معاونت اساتید نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری بوده است و در ۲۹ مهر ۱۴۰۲ دار فانی را وداع گفت.

آیت الله حسن صانعی

آیت الله شیخ حسن صانعی در ۱۳۱۳ ش در شهرستان شهرضا به دنیا آمد. پدرش حجت الاسلام والمسلمین شیخ محمدعلی صانعی از روحانیون شهرضا بود. تحصیلات خود را در زادگاهش آغاز کرد و سپس به حوزه علمیه اصفهان رفت. از آنجا به قم عزیمت کرد و در درس خارج آیت الله العظمی بروجردی (ع) حضور یافت. سپس به محضر امام خمینی (ع) رسید.

با شروع نهضت اسلامی پای در راه مبارزه با رژیم پهلوی نهاد و در جریان دستگیری حضرت امام (ع) در آبان ۱۳۴۳ فعال بود. در جریان قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶ که در پی اهانت روزنامه اطلاعات به ساحت مقدس مرجعیت و حضرت امام (ع) صورت گرفت.

وی یکی از سازمان‌دهندگان اصلی قیام و از اصلی‌ترین محرکین مردم برای برگزاری تظاهرات بود و در این زمینه نقش مؤثری ایفا کرد.

آیت الله حسن صانعی در سال ۱۳۶۲ متعاقب حکم امام راحل (ع) به عنوان سرپرست بنیاد پاینده خرداد منصوب شد.

وی همچنین با حکم رهبر انقلاب اسلامی، به عضویت مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز منصوب شده بود.

این عالم مجاهد سرانجام در ۳۰ تیر ۱۴۰۲ آسمانی شد.

و این بار نزد آیت الله حاج میرزا علی آقا فلسفی در مسجد لرزاده و آیت الله میرزایاقر آنتنپانی در مدرسه مروی به آموختن علوم و معارف اسلامی پرداخت. وی در عین حال، قبل و بعد از انقلاب اسلامی به وعظ و تبلیغ متعهدانه انقلابی روی آورد و به جای ورود به عرصه مدیریت، به تألیف و ترجمه مشغول شد که حاصل آن، بیش از پنجاه کتاب بود و موضوع عدله آنها، علوم و معارف اسلامی و نشر و ترویج فرهنگ اهل بیت عصمت و طهارت (ع) است.

وی بعد از تحمل یک دوره بیماری در مهرماه ۱۴۰۲ در سن ۷۹ سالگی به لقاء الله پیوست.

آیت الله علی ارومیان

آیت الله ارومیان، در سال ۱۳۱۱ هجری شمسی در مراغه از توابع استان آذربایجان شرقی به دنیا آمد.

وی در نجف اشرف نیز، نزد آیت عظام سیدمحمد شاهرودی، سید ابوالقاسم خویی، سیدمحسن حکیم، سیدعبدالله شیرازی و امام خمینی (ع) و در قم نزد آیت الله میرزا مسلم ملکوتی (ع) بهره برد.

کتابخانه هفت هزار جلدی آیت الله ارومیان طی سال ۱۴۰۰ به بارگاه امامزاده سیدمحمد (ع) مراغه اهدا شد و از این عالم بزرگوار، همچنین آثاری چون چهارجلدی «تقیح الاصول» آیت الله خویی، «کتاب الصوم»، «قطره‌ای از دریا»، «راه رستگاری» و «فلسفه روزه در اسلام» به یادگار مانده است.

وی پس از پیروزی انقلاب، در دوره‌های اول و دوم، نماینده مردم مراغه در مجلس شورای اسلامی بود و مدتی امامت جمعه شهرستان میانه را برعهده داشت. نمایندگی مجلس خبرگان رهبری در دوره‌های دوم و سوم و عضویت در دفتر استفتائات مقام معظم رهبری، از دیگر مسئولیت‌های وی بوده است.

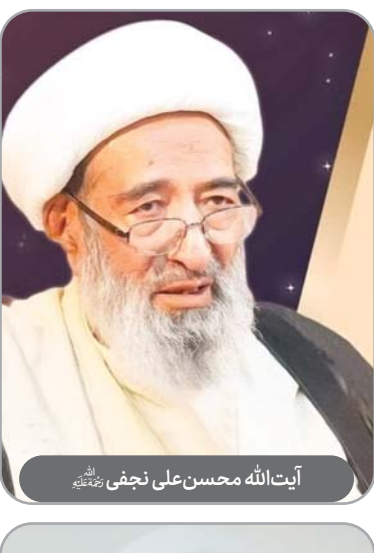
آیت الله ارومیان، پدر سه شهید و یک جانباز در بهمن‌ماه ۱۴۰۲ در سن ۹۲ سالگی به علّت ایست قلبی به دیار باقی شتافت.

آیت الله احمدامین شیرازی

آیت الله حاج شیخ احمدامین شیرازی ۸ اردیبهشت ۱۳۱۹ شمسی (۱۳۵۹ قمری) در شیراز زاده شد. پس از تحصیلات نخستین در هفده سالگی (۱۳۳۶ شمسی) رهسپار مشهد مقدس شد و در مدرسه نواب سکونت گزید و مدت هفت سال علوم ادبی را نزد ادیب نامی خراسان استاد محمدتقی ادیب نیشابوری فرا گرفت و هر آنچه را آموخت، نگاشت و تدریس کرد و مورد توجه فراوان استادش قرار گرفت.

وی از محضر اساتید بزرگوار چون آیت عظام: گلپایگانی، میرزاهاشم آملی، ارآکی، محقق داماد، حاج آقا مرتضی حائری و وحید خراسانی، نوری همدانی، فاضل لنکرانی، حسنزاده آملی و ... بهره برد و مبانی علمی‌اش را استوار ساخت. آن مرحوم علاوه بر تدریس در حوزه علمیه قم و تربیت شاگردان، صاحب آثاری به زبان‌های فارسی و عربی در موضوعاتی چون: فقه، فلسفه، کلام، علم صرف، نحو، بیان و بدیع و... بود.

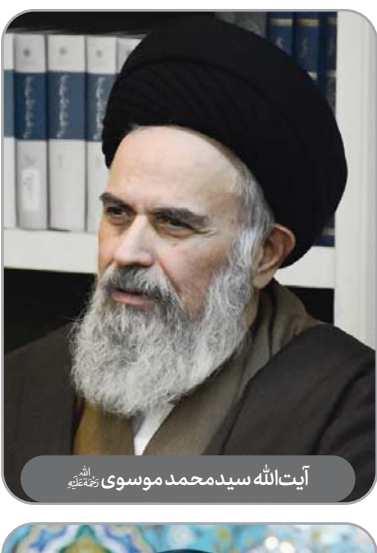
سرانجام این محقق سخت‌کوش ۸۳ بهمن‌ماه ۱۴۰۲ ش در سن ۸۳ سالگی دارفانی را وداع گفت.

آیت الله محسن علی نجفی

آیت الله عقیف نابلسی

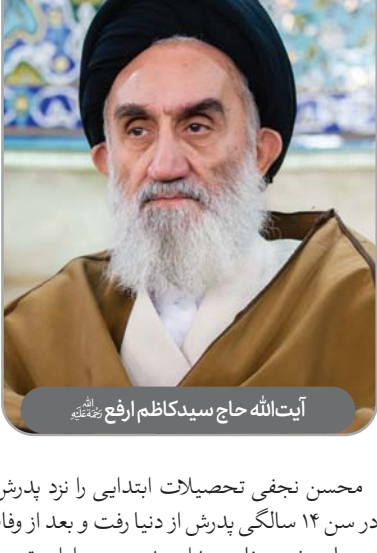
آیت الله سیدمحمد موسوی

آیت الله احمدامین شیرازی

آیت الله علی ارومیان

آیت الله حاج سیدکاظم ارفع

محسن نجفی تحصیلات ابتدایی را نزد پدرش حسین جان شروع کرد. در سن ۱۴ سالگی پدرش از دنیا رفت و بعد از وفات او، نزد یکی از عالمان روستای خود به نام سیداحمد موسوی ادامه تحصیل داد. در سال ۱۹۶۳ م محسن نجفی در مدرسه مشارع‌العلوم سنده مشغول به تحصیل شد و در یک سال، علاوه بر دروس حوزه زبان اردو را هم فرا گرفت.

بعد از آن به طرف پنجاب سفر کرد و در دارالعلوم جعفریه خوشاب به شاگردی مولانا محمدحسین درآمد. نجفی برای ادامه تحصیل به جامعه‌المنظرف لاهور مراجعه کرد و نزد اساتیدی چون حسین بخش جارا و صفدرحسین نجفی کسب فیض کرد. در سال ۱۹۶۷ م برای تحصیلات عالی به حوزه علمیه نجف رفت و نزد آیت الله خوئی و شهیدسید محمدباقر صدر و دیگر اساتید آن حوزه علمیه به تحصیل علوم دینی پرداخت.

بعد از روی کار آمدن دولت بعث در عراق و فشار بر مراکز دینی، عراق را به مقصد پاکستان ترک کرد و در اسلام‌آباد مستقر شد و همان‌جا مدرسه‌ای به نام جامعه اهل البیت (ع) تأسیس کرد.

وی در سال ۱۹۷۴ م از حوزه علمیه نجف به پاکستان بازگشت و مشغول

تدریس فقه، اصول، تفسیر قرآن، فلسفه، کلام و اخلاق شد.

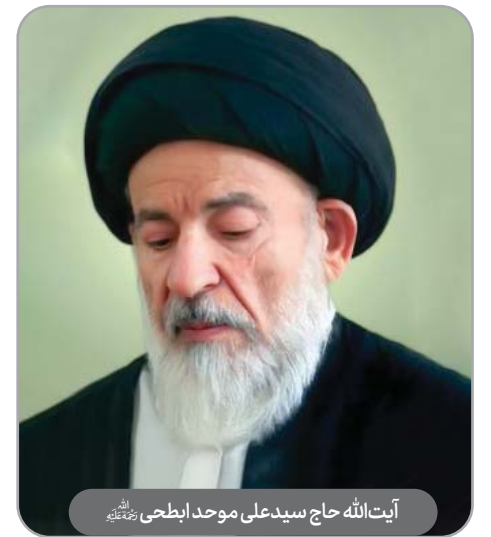
آیت الله نجفی در ۱۹ دی سال ۱۴۰۲ ش در پاکستان درگذشت و در جامعه‌الکوثر اسلام‌آباد به خاک سپرده شد.

آیت الله حاج سیدکاظم ارفع

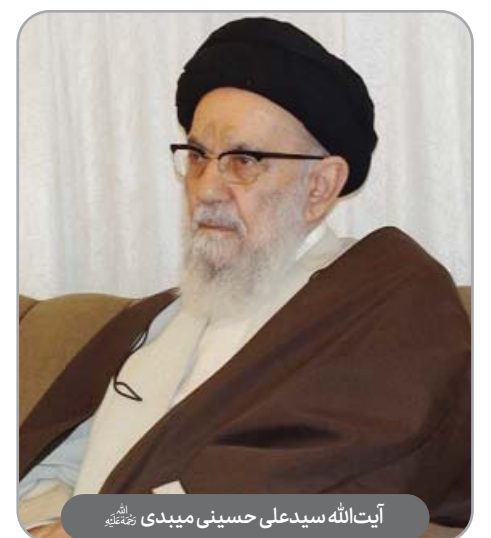
آیت الله سیدکاظم ارفع از علما و اساتید اخلاق تهران و فرزند سیدناصرالدین ارفع، سال ۱۳۲۳ ش در تهران به دنیا آمد. دوران تحصیلی دبیرستان را ناتمام رها کرد و به تشویق پدر و شوق خود، روی به آموزش حوزوی آورد و در حوزه علمیه‌ای در خیابان ری تهران، به درس و بحث طلبگی اشتغال یافت که برجسته‌ترین استاد آن مرحوم، آیت الله مجتهدی بود.

سال ۱۳۴۲ م در حوزه علمیه قم مهاجرت کرد و از محضر بزرگانی چون حضرات آیات: فاضل لنکرانی، سلطانی طباطبایی، نوری همدانی و شهید مفتاح کسب فیض کرد.

آیت الله ارفع در دوران نوجوانی بعد از فوت پدرش از قم به تهران بازگشت

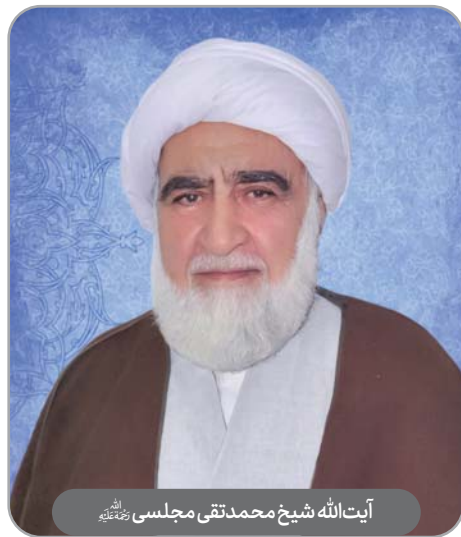
آیت‌الله حاج سیدعلی موحّد ابیطحی

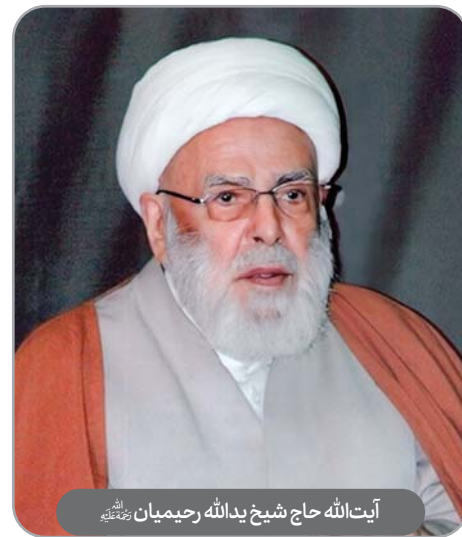
آیت‌الله سیدعلی حسینی میبدی

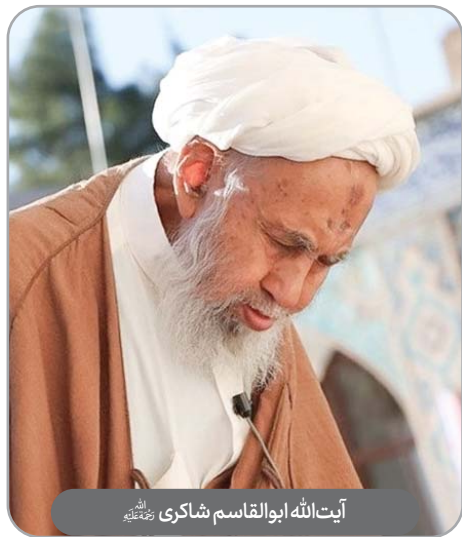
آیت‌الله نورالله شاه‌آبادی

آیت‌الله شیخ محمدتقی مجلسی

آیت‌الله حاج شیخ یثیاله رحیمیان

آیت‌الله ابوالقاسم شاکری

• آیت‌الله حاج سیدعلی موحّد ابیطحی

آیت‌الله سیدعلی موحّد ابیطحی اصفهانی، متولد ۱۳۱۹ شمسی از علما و فقهای معاصر اصفهان بود. وی برادر سید محمدباقر موحّد ابیطحی و سید محمدعلی موحّد ابیطحی است.

وی آثار ارزنده‌ای مانند: «آیه التّطهیر فی احادیث الفریقین» ۴ جلد، «الامام الحسین (ع) فی احادیث الفریقین» ۶ جلد، «الشیعه فی احادیث الفریقین» ۲ جلد، «حضرت ابوالفضل (ع) مظهر کمالات و کرامات» در ۴ جلد، غدیر و چشمه‌های جوشان ولایت و... به‌جا مانده است.

این عالم ربانی سرانجام در روز دوشنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۲ ش برابر با ۲۷ جمادی الاولی ۱۴۴۵ ق جان به جان‌آفرین تسلیم کرد.

• آیت‌الله نورالله شاه‌آبادی

آیت‌الله حاج شیخ نورالله شاه‌آبادی، فرزند آیت‌الله العظمی

محمدعلی شاه‌آبادی، استاد عرفان امام خمینی (ع) در فروردین سال ۱۳۹۹ هجری شمسی در شهر قم متولد شد. وی با مهاجرت والد معظم‌شان از قم به تهران منتقل شد و تحصیلات ابتدایی را در مدرسه توفیق به پایان رسانید. سپس در دورانی که کمتر کسی به تحصیل علوم دینی رغبت می‌کرد، همراه برادرش حضرت آیت‌الله حاج‌آقا نصرالله شاه‌آبادی به فراگیری دانش دینی روی آورد و مقدمات و سطح را نزد اساتید حوزه علمیه تهران در مدرسه علمیه مروی و سپس سالار (مدرسه عالی شهید مطهری) آموخت. ایشان در بهمن سال ۱۳۳۴ ش به‌عنوان مأمور فرهنگی و همکاری با کنسولگری ایران در نجف، عازم عراق شد و مدت ۸ سال در دبیرستان علوی نجف مشغول خدمت گردید و نفوس بسیاری از نوجوانان را تربیت کرد.

این عالم ربانی پس از عمری خدمت و تألیف و تربیت شاگردان در سن ۹۳ سالگی، سحرگاه ۲۹ ماه مبارک رمضان ۱۴۴۴ (۳۱ فروردین ماه ۱۴۰۲) دار فانی را وداع گفت.

• آیت‌الله شیخ محمدتقی مجلسی

حاج شیخ محمدتقی مجلسی عالم جلیل و فقیه محقق، از نوادگان دختری علامه ملامحمدباقر مجلسی است که در سال ۱۳۰۸ شمسی در اصفهان متولد شد. این عالم پس از طی دروس مقدماتی و سطح در نزد اساتیدی چون شیخ محمدرضا جرقویه‌ای و شیخ محمدحسین مشکینی به قم رفته و نزد حضرات آیات: سیدحسین طباطبائی بروجردی، سیدمحمدتقی خوانساری و سیدمحمد حاجت‌کوه‌کمرای (ع) به کسب فیض پرداخت.

سپس به نجف اشرف عزیمت نموده و از درس حضرات آیات: سید عبدالهادی شیرازی، سیدعلی علامه فانی، میرزاهاشم آملی، سیدمحمدحسن حکیم، سیدحسین حمامی، حاج شیخ حسین حلی و حاج سیدابوالقاسم خوئی (ع) بهره برد و پس از اخذ اجازات اجتهاد و روایت از اساتید خود، به ایران مراجعت کرد. «الدرّة البیّه فی

مسائل التحیه»، «محاضرات الأصول»، «رساله فی مسائل الرضاع»، «رساله فی تجنیس المتنجس»، «رساله فی فروع العلم الاجمالی»، «رساله فی افعال ماء القلیل» و «المختار من مبانی الأصول»، «آداب الجمعه» از جمله آثار نگاشته‌شده توسط این عالم گران‌قدر است و خرّدادماه ۱۴۰۲ به لقاءالله پیوست.

• آیت‌الله حاج شیخ یثیاله رحیمیان

آیت‌الله حاج شیخ یثیاله رحیمیان دستجردی، سال ۱۳۰۰ شمسی در محله «دستگرد خیار» اصفهان متولد شد. وی نزد عالمان بزرگی چون آیت‌الله سید محمدحسین شریعت‌درجه‌ای، آیت‌الله شیخ محمدحسن عالم نجف‌آبادی، آیت‌الله میرزا علی‌آقا شیرازی، آیت‌الله ملاحسینعلی صدیقین، آیت‌الله عبدالحسین طیب صاحب تفسیر اطیب‌البیان و آیت‌الله سیدحسین خادمی تلمذ کرده و علاوه بر بهره علمی از محضر این بزرگان، از خصوصیات معنوی و انفساقدسی هر یک از اساتید بهره‌های فراوانی به دست می‌آورد.

سپس راهی حوزه علمیه قم شد و در درس آیت‌الله العظمی بروجردی، علامه طباطبائی و حضرت امام خمینی (ع) حاضر شد. در همین دوران است که به دستور آیت‌الله العظمی بروجردی (ع) کتاب «منتقى الجمعان فی احادیث الصحیح والحسان» تألیف صاحب معالم را برای اولین بار تصحیح و تحقیق کرد. پس از مراجعت به اصفهان، ضمن وعظ و خطابه به تدریس سطوح عالی حوزه علمیه پرداخت. وی در مردادماه ۱۴۰۲ آسمانی شد.

• ابوشهید آیت‌الله ابوالقاسم شاکری

ابوشهید آیت‌الله ابوالقاسم شاکری از علمای بزرگ دینی و از اساتید حوزه‌های علمیه کرمان در بزنجان شهرستان بافت دیده به جهان گشود و در مدرسه معصومیه کرمان به تحصیل علم پرداخت. سپس راهی نجف اشرف شد و از

محضر علما بهره برد. وی پس از بازگشت از نجف اشرف به دستور علمای کرمان برای تبلیغ به شهرهای مختلف رفت و پس از پیروزی انقلاب به امامت جماعت مسجد امام (ع) برگزیده شد و تا سال ۱۳۹۹ خدمات زیادی برای رونق بخشی به این مسجد انجام داد. وی بیش از ۴۰ سال، سکان‌دار ترویج دین و آداب و اخلاق اسلامی در مسجد امام خمینی (ع) کرمان بود.

این عالم ربانی، همواره از حامیان انقلاب اسلامی و رهبری در صحنه‌های مختلف انقلاب اثرگذار بود و نقش مهمی در بصیرت‌افزایی جامعه و روحانیون و طلاب دینی داشت.

آیت‌الله شاکری هنگام غروب روز دوشنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۲ در بیمارستان فاطمه‌الزهرا (ع) شهر کرمان در سن ۹۶ سالگی بر اثر کهولت سن دارفانی را وداع گفت.

• آیت‌الله سیدعلی حسینی میبدی

آیت‌الله سیدعلی حسینی میبدی از منبری‌ها و اساتید اخلاق محله شمیران تهران، از خانواده‌های بزرگ و اصیلی بود که سال‌ها در کرمانشاه اقامت داشته و در آن شهر منبر می‌رفت. گرچه اصالت خانوادگی آن‌ها به میبد یزد برمی‌گشت؛ اما به‌دلیل علاقه به زیارت سیدالشهدا (ع) اقامت در غرب کشور را انتخاب نمود تا بتواند راحت‌تر و مکرر به زیارت امام حسین (ع) مشرف شود. او نظیر پدرش سالیان سال در شهر کرمانشاه دارای مجلس و منبر بود و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به محله شمیران تهران کوچ می‌کند و در مسجد حضرت علی‌بن‌الحسین (ع) (مسجد مرحوم آیت‌الله ضیاء‌آبادی) نمازهای ظهر را به‌جا می‌داشت.

مرحوم میبدی پس از فوت فرزندش و به‌دلیل کهولت سن و عوارض جسمانی روز جمعه ۲۸ مهر ۱۴۰۲ دعوت حق را لبیک گفت.

• آیت‌الله شیخ قاسم الطائی

از اساتید حوزه علمیه نجف

شیخ قاسم الطائی از مجتهدین بنام حوزه نجف بود که در جریان انتفاضه شعبانیه - از رهبری آیت‌الله خوئی - امنیت شهر نجف را بر عهده گرفت. همین موضوع باعث شد، بعد از شکست انتفاضه به ایران بیاید.

بعد از اشغال عراق توسط آمریکا، شیخ قاسم الطائی، حکم «وجوب جهاد علیه اشغالگران» را صادر کرد و به این جهت از پیشگامان مقاومت اسلامی در عراق محسوب می‌شود. با آغاز فتنه تکفیری در سوریه، آیت‌الله شیخ قاسم الطائی از نخستین کسانی بود که حکم جهاد در سوریه را صادر کرد و گروه «لواء ابوالفضل العباس (ع)» به‌عنوان یکی از نخستین گروه‌های مدافع حرم توسط عراقی‌ها با هدایت ایشان تأسیس شد. این گروه، نقش قابل توجهی در دفاع از منطقه زینبیه در سال ۲۰۱۲ ایفا کرد تا در ادامه، بقیه گروه‌های جهادی و رزمند مقاومت به سوریه اعزام شوند. این عالم مجاهد و سخت‌کوش روز یکشنبه ۲۶ شهریور ۱۴۰۲ در نجف اشرف دار فانی را وداع گفت.

• حجت‌الاسلام والمسلمین علی مؤیدی

حجت‌الاسلام مؤیدی متولد سال ۱۳۳۰ در شهر بابل از خانواده مذهبی و اصیل بوده است و پس از تحصیلات دانشگاهی، وارد حوزه علمیه قم شد و از محضر اساتیدی چون: آیت‌الله شبیری زنجانی، خرازی و... بهره‌آفر برد. ارتباط ایشان با بزرگان مانند آیت‌الله بهجت (ع) و کسب فیض از بزرگانی مانند مرحوم استاد علی صفایی حائری منجر به سیر معنوی و خودشناسی و مطالعات عمیق و تحقیق و پژوهش در کتب اخلاقی و عرفانی گردید.

پس از چند سال درس و بحث در حوزه قم، به درخواست آیت‌الله روحانی نماینده ولی‌فقیه در استان مازندران جهت مدیریت حوزه علمیه خاتم‌الانبیاء (ع) (صدر) به بابل آمده و علاوه بر اداره این حوزه، اقدام به راه‌اندازی مؤسسه پژوهشی فرهنگی اشراق نمود و در مسجد کاظم‌پیک به‌عنوان امام جماعت، مشغول به فعالیت‌های فرهنگی تربیتی در مرکز معنوی شدند و در این میان، صدها نوجوان و جوان مستعد تحت تعلیمات اخلاقی و معنوی این استاد و عالم فرهیخته و بصیر قرار گرفتند و در طول حدود سه دهه این حرکت همچنان ادامه دارد و تأسیس مدرسه و مجتمع آموزشی تربیتی اشراق در سال ۱۳۸۹ (از مهد تا

حجت‌الاسلام والمسلمین آشتیانی

حجت‌الاسلام والمسلمین خداداد حسینی

حجت‌الاسلام والمسلمین محصل همدانی

حجت‌الاسلام والمسلمین شکوری

• حجت‌الاسلام والمسلمین محمد رضا آشتیانی

حجت‌الاسلام والمسلمین آشتیانی در سال ۱۳۱۹ هجری شمسی در آشتیان به دنیا آمده بود و از فعالیت‌های مهم ایشان، شرکت در تدوین تفسیر نمونه بوده است که در سال ۱۳۶۷ به پایان رسید و در ۲۷ جلد در اختیار همگان قرار گرفت.

از فعالیت‌های مهم دیگر ایشان، شرکت در تدوین تفسیر موضوعی قرآن به‌نام «پیام قرآن» و نیز شرکت در نگارش تفسیر نهج‌البلاغه است که هر دو اثر منتشر شده و در اختیار عموم مردم قرار گرفته است. حجت‌الاسلام والمسلمین آشتیانی از اعضای جامعه مدرسین حوزه علمیه قم بود که در دوره‌های هفتم، هشتم و نهم مجلس شورای اسلامی، به نمایندگی از مردم قم حضور داشت و سرانجام در روز جمعه، ۲ تیرماه ۱۴۰۲ پس از تحمل یک دوره بیماری، دار فانی را وداع گفت و در سن ۸۳ سالگی به لقاءالله پیوست.

• حجت‌الاسلام والمسلمین سید ناصر خداداد حسینی

حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید ناصر خداداد حسینی، از برجستگان انجمن مطهر رضوی، عمری را در سنگرهای جهاد و خدمت در راه انقلاب اسلامی گذراند. همراهی امام خمینی (ع) در برپایی انقلاب، همراهی با مقام معظم رهبری قبل و پس از رحلت امام خمینی (ع)، استاد حوزه علمیه قم، امام جمعه فردوس، مسئول دفتر آیت‌الله فاضل لنکرانی (ع) و آیت‌الله مکارم شیرازی در مشهد، امام جماعت مسجد حجت خیابان امام رضا (ع)، رئیس خدام کشیک اول حرم مطهر امام رضا (ع) و متولی و امین مسجد امام خمینی (ع) معروف به نایب‌الامام خمینی بلوار شارستان رضوی، از فعالیت‌های این روحانی مجاهد در زمان حیاتش بود.

پس از تحمل یک دوره بیماری در سن ۸۳ سالگی در اردیبهشت‌ماه امسال در مشهد دار فانی را وداع گفت.

• حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمدتقی محصل همدانی

مرحوم حجت‌الاسلام سید محمدتقی محصل همدانی،

متولد ۱۳۱۴ در شهر یزد و نماینده مردم شهرستان‌های ابرکوه، بافق، بهاباد، خاتم، مروست و مهریز در دوره‌های چهارم، پنجم و هفتم مجلس شورای اسلامی بوده است. وی همچنین سال‌ها رئیس کمیسیون قضایی مجلس شورای اسلامی، عضو بازرسی کشور، مدرس حوزه و دانشکده قضایی، بازرس ستاد حج و زیارت کشور در عربستان و بررسی وضعیت زائران و حجاج ایرانی و... بوده و نقش مهمی در تحولات مختلف انقلاب اسلامی به‌خصوص در استان یزد و شهرستان مهریز داشت.

• حجت‌الاسلام والمسلمین سیدرضی شکوری

حجت‌الاسلام والمسلمین شکوری فرزند سید ابوالحسن در ۲۵ فروردین سال ۱۳۲۵ شمسی در روستای عالم‌خیز خاک‌مردان از توابع شهرستان خوی دیده به جهان گشود. وی پس از پایان تحصیلات ابتدایی در سن ۱۵ سالگی وارد مدرسه علمیه نمازی خوی شد و پس از شش‌ماه تحصیل

به حوزه علمیه قم هجرت کرد و نزد بزرگ آن زمان کسب فیض کرد. وی در طول حیات پرپرکتش مسئولیت‌های اجتماعی، سیاسی و فرهنگی نیز بر عهده داشت که از جمله آنها، می‌توان به نمایندگی طلاب خوی به‌مدت ۱۰ سال، نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه ناحیه ۴، حضور در جبهه‌های جنگ تحمیلی، مسئولیت کمیته‌های انقلاب اسلامی آذربایجان غربی و کردستان اشاره کرد. تأسیس ساختمان اداری و پایگاه برای کمیته‌های انقلاب در دو استان آذربایجان غربی و کردستان، تأسیس حوزه علمیه خواهران در خوی، ساختمان جدید حوزه علمیه برادران، راه‌اندازی انجمن قرآن و نهج‌البلاغه، ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر، شورای فرهنگ عمومی، ستاد احیای زکات، شورای هیات‌های عزاداری و چندین سایت پژوهشی و فرهنگی و... از جمله خدمات وی می‌باشد.

امام جمعه سابق خوی در بین سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۴۰۰ به‌مدت ۲۱ سال امام جمعه شهرستان خوی بود و در سال ۹۲ از سوی شورای سیاست‌گذاری انجمن جمعه کشور به‌عنوان امام جمعه بزرگ و نمونه کشور انتخاب شد. وی شب سه شنبه ۲۹ آبان در سن ۶۷ سالگی در یکی از بیمارستان‌های تبریز دارفانی را وداع گفت.

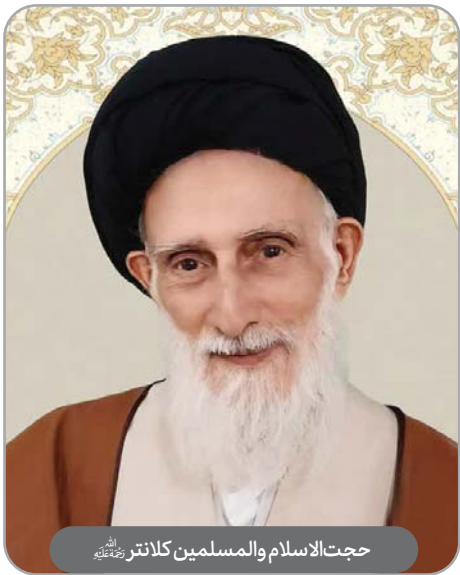
آیت‌الله سید هدایت‌الله مسترحمی

آیت‌الله سید هدایت‌الله مسترحمی حسن‌آبادی از استاد پیشکسوت حوزه علمیه و مترجم «مؤتمرها علمای بغداد» شنبه در سال ۱۳۵۱ قمری (برابر با ۱۳۱۱ شمسی) در حسن‌آباد جرقویه اصفهان در خانواده اهل علم دیده به جهان گشود.

وی از ۱۰ سالگی تحصیل قرآن و ادبیات فارسی را آغاز نمود و به دلیل استعداد و علاقه بسیار به یادگیری علوم دینی به اصفهان عزیمت نمود و در محضر علمای چون: عالم فاضل محقق، شیخ محمدعلی معلم حبیب‌آبادی، حاج شیخ عباس‌علی آدیب حبیب‌آبادی و ... بهره برد و بعد از مدتی به تهران مهاجرت نمود و از محفل علمی عالمان آن دیار نیز بهره مند گردید و در نجف اشرف نیز از دروس آیات عظام: سید محمد شیرازی، سید ابوالقاسم خوبی استفاده برد.

نصایح لقمان حکیم، عیش الاخره یا وصیت نامه کامل، ترجمه علل الشرائع مجلدات اول، دوم و سوم، راهنمای قرانت، «مؤتمرها علمای بغداد» که به ترجمه فارسی خود آیت‌الله به نام «تجلی حقیقت، نجات بشریت» چاپ شد، اصول و فروع دین با نماز فرمان خدا، احکام الحج با فتاوی مراجع، مناسک حج با فتاوی مراجع، ترجمه ارشاد القلوب دلبلی جلد اول و دوم، فهرست بحارالانوار در چند جلد و ...

بنای مسجد الزهراء در بی‌سیم نجف‌آباد تهران، تعمیر و توسعه مسجد جامع، مسجد مرحوم ملا باقر و مسجد حمام یخچال روستای حسن‌آباد جرقویه، تهیه برق رامشه جرقویه، تعمیر مسجد حاج محمدعلی و حسینیه حسین‌آباد مسجد الزهراء در بی‌سیم نجف‌آباد تهران و ...

حجت‌الاسلام والمسلمین کلانتز

این عالم ربانی در ۲۹ مهرماه ۱۴۰۲ بر اثر ایست قلبی دار فانی را وداع گفت و به دیار ابدی شتافت.

ابوالشهیدین حجت‌الاسلام والمسلمین سیداحمد کلانتز

حجت‌الاسلام والمسلمین سیداحمد کلانتز سال ۱۳۱۴ در تهران متولد شد و تحصیلات حوزوی را در حوزه‌های علمیه تهران و قم گذراند.

وی در تاریخ ۲۰/۶/۴۴ به اتهام نشر اکاذیب و شایعات بی‌اساس دستگیر و با قید کفیل آزاد گردید. چهار ماه بعد به دلیل عدم توجه به دستور مأمورین، مجدداً دستگیر و به سه ماه حبس محکوم و در سال ۱۳۴۵ به اتهام فعالیت‌های مضره برای مدت ۴ ماه به فردوس واقع در استان خراسان جنوبی تبعید گردید.

او در تاریخ ۹/۱۸/۴۸ به اتهام ایراد مطالب تحریک‌آمیز درباره آزادی زنان در ساوه دستگیر و به چهار ماه و پانزده روز حبس محکوم شد.

در خرداد سال ۱۳۴۹ به اتهام تحریک مردم در مراسم شهید آیت‌الله سید محمدرضا سعیدی، برای سه سال به زابل تبعید گردید که به علت فعالیت در آنجا، به سراوان منتقل شد و در آنجا نیز به اتهام اهانت به شاه دستگیر و به دو سال حبس تادیبی محکوم و در تاریخ ۵۷/۷/۰ زندان رفت.

وی در روز ۶/۲۹/۵۳ آزاد شد. در خرداد ۱۳۵۴ به اتهام شرکت در تظاهرات مدرسه فضیه دستگیر؛ ولی تبرئه شد. او در سال ۱۳۵۷ که به همراه تعداد دیگری از مبارزان روحانی در انارک نائین تبعید بود، جهت حضور فعال در صحنه انقلاب اسلامی، محل تبعید را ترک و به قم وارد شد. وی در تاریخ ۵۷/۹/۱۴ در تظاهرات قم بر اثر ضرب گلوله

حجت‌الاسلام والمسلمین رضوان طلب

از ناحیه پا مجروح شد. وی از مجاهدان و مبارزان با رژیم ستم‌شاهی بود و دو فرزند خود را نیز تقدیم انقلاب کرد. سرانجام این عالم ربانی روز شنبه ۱ مهر ۱۴۰۲ در دیار باقی شتافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا رضوان طلب

شیخ محمدرضا رضوان طلب، استاد فقه و حقوق دانشکده الهیات دانشگاه تهران، در سال ۱۳۴۰ در تهران به دنیا آمد.

وی بهترین سال‌های عمر خود را به تدریس و تألیف و ترجمه کتب و مقالات مرتبط با فقه و حقوق اسلامی گذراند و آثار ارزشمندی از خود به یادگار گذاشته است. حجت‌الاسلام والمسلمین محمدرضا رضوان طلب، سال‌ها در عرصه پژوهش علمی و فرهنگی فعالیت داشت و عضو هیات علمی دانشکده الهیات دانشگاه تهران و رئیس سابق مرکز جذب وزارت علوم بود.

ریاست مرکز مطالعات بین‌المللی دینی، ریاست کتابخانه و موزه ملی مل (استان قدس رضوی)، رابین سابق فرهنگی سفارت ایران در فرانسه، معاون وزیر و رئیس سابق مرکز جذب اعضای هیات علمی، دبیر سابق شورای عالی تقرب مذاهب اسلامی، دبیر سابق هیات مرکزی جذب اعضای هیات علمی، رئیس سابق کمیسیون آموزش و پژوهش شورای عالی وکلا و عضو شورای معاونت امور راهبردی و اشراف کلی فرماندهی معظم کل قرا و ... از دیگر سوابق و رزومه کاری استاد رضوان طلب می‌باشد.

زنده‌یاد دکتر محمدرضا رضوان طلب، روز شنبه ۹ مهرماه ۱۴۰۲ بر اثر بیماری در تهران به سرای باقی شتافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین محقق

حجت‌الاسلام والمسلمین محقق خوزستان از روحانیون برجسته خوزستان

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمدحسن محقق در شهرستان دهبشت استان کهگیلویه و بویراحمد چشم به جهان گشود و دروس حوزوی خود را در شهر قم و اهواز در محضر استادان بنام حوزه همچون آیت‌الله میر سیدعلی بهبهانی؛ آیت‌الله شیخ ابوالحسن انصاری، آیت‌الله مروح و ... دنبال کرد که پس از اتمام درس‌های حوزه به تعلیم و تربیت شاگردان بسیاری در حوزه علمیه بهبهانی اهواز و تدریس در دانشگاه و تألیف کتاب صرف کرد.

تسلط آن دانشمند بر آیات، روایات، ادعیه، تاریخ اسلام و زیست سلوکی علما، میراث تمدنی، عرفان و اخلاق بر رشد مخاطبان مؤثر بود. علاقه‌مندان به اندیشه این خطیب سخندان، می‌توانند از تالیفات وی از جمله «شرح دعای کمیل»، «شرح خطبه همام وصف پرهیزکاران»، «پنججاه مجلس در اخلاق»، «شور شیدایی» و ... بهره‌مند شوند.

این عارف بصیر و سالک خبیر، بانی مسجد امام جواد در منطقه «پاداش» اهواز به‌عنوان مرکزی فرهنگی و معنوی است. سرانجام این عالم بصیر، بامداد روز جمعه، ۲۴ شهریورماه ۱۴۰۲ در آستانه سالروز شهادت حضرت امام رضا (ع) به دیار حق شتافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین عباس نصیری امام جمعه سفیدشهر

حجت‌الاسلام والمسلمین حاج شیخ عباس نصیری

حجت‌الاسلام والمسلمین نصیری

نصرآبادی فرزند آقابرار در سال ۱۳۳۵ در خانواده‌ای مذهبی و انقلابی در شهر نصرآباد (سفیدشهر) آران و بیدگل متولد شدند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نصیری پس از گذراندن دوران تحصیل مقطع ابتدایی و متوسطه وارد حوزه علمیه قم شد و مدرک کارشناسی ارشد خود را در رشته معارف اسلامی در سال ۱۳۶۰ از مدرسه عالی قم اخذ کرده و در همان سال به استخدام اداره آموزش و پرورش شهرستان آشتیان از توابع استان مرکزی درآمدند.

وی ۳۰ سال سابقه خدمت در آموزش و پرورش را داشت و در سال ۱۳۷۴ به کاشان منتقل شد. حجت‌الاسلام نصیری دروس تعلیمات دینی و قرآن را به مدت ۱۲ ساعت در دبیرستان امام کاشان و دبیرستان محتشمی ارائه کرد و جزء اساتید مطرح و نمونه در آموزش پرورش کاشان انتخاب شد.

حجت‌الاسلام نصیری از مدرسین دانشگاه در گروه معارف و از مدرسین حوزه کاشان و عضو هیات‌مدیره مهد قرآن کریم شهرستان کاشان بود و علاوه بر این، در دفتر امام جمعه کاشان مسئول پاسخگویی به سؤالات شرعی و پاسخگویی به شبهات بود.

وی به مدت ۲۶ سال در حوزه‌های کاشان و قم مشغول به تحصیل علوم دینی بود و به مدت ۸ سال در دوس خارج حوزه شرکت نمود و یک سال دوره مدرسه عالی قضات طلاب قم را گذراند و از سال‌های قبل از انقلاب تا زمان رحلت در زمینه‌های علمی، سیاسی - اجتماعی و غیره فعالیت داشت.

این روحانی سفیدشهری از سال ۱۳۹۵ امامت جمعه منطقه سفیدشهر را به عهده داشت و شامگاه شنبه ۱۸ شهریور ۱۴۰۲ به دیار باقی شتافت.

حجت‌الاسلام والمسلمین میراسماعیل موسوی ابرکوه

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی، خیر نیکوکار و نیک‌اندیش بنیاد شمیم مهر و مجمع خیرین مدرسه‌ساز استان اردبیل در سال ۱۳۳۳ در اردبیل به دنیا آمد و از همان دوران کودکی، کارهای خیرخواهانه را مبنای کار خود قرار داد.

وی زمین و ساختمان یک هزار و ۳۰۰ متری خود را به ارزش ۲۵ میلیارد تومان (در سال ۱۳۹۷) وقف کودکان سرطانی اردبیل کرد.

کمک قابل توجه به صندوق قرض‌الحسنه برای ارائه تسهیلات به نیازمندان و کمک به ساخت مدرسه در مناطق محروم و احداث مسکن نیازمندان، از جمله کارهای این مرد نیک‌اندیش بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین موسوی در محدوده اردبیل مغازه کتاب‌فروشی داشت که به مکانی برای کمک به نیازمندان تبدیل شده بود.

حجت‌الاسلام والمسلمین ترابی

حجت‌الاسلام والمسلمین ترابی در سال ۱۳۱۸ شمسی در دامغان از خانواده‌ای مذهبی به دنیا آمد. پدرش خیاط بود و با علما و روحانیان شهر رفت و آمد داشت.

پس از گذراندن دوران ابتدایی، وارد حوزه علمیه دامغان شد و با مشورت مرحوم شیخ غلامحسین خیری، ادبیات را در محضر مرحوم شیخ محمدتقی قادری آغاز نمود و سه

حجت‌الاسلام والمسلمین ترابی

سال بعد به قم مهاجرت کرد. وی در قم از محضر آیات عظام عباسعلی شاهرودی، گلپایگانی، میرزا هاشم آملی، امام خمینی، داماد و حاج شیخ مرتضی حائری تلمذ کرد. همزمان درس تفسیر را از محضر آیت‌الله العظمی سبحانی فراگرفت.

از جمله فعالیت‌های سیاسی مهم ایشان، سخنرانی در مراسم چهلمین روز درگذشت سیدمصطفی خمینی در دامغان و دفاع از حریم مردم در واقعه یازدهم محرم سال ۱۳۵۷ می‌باشد.

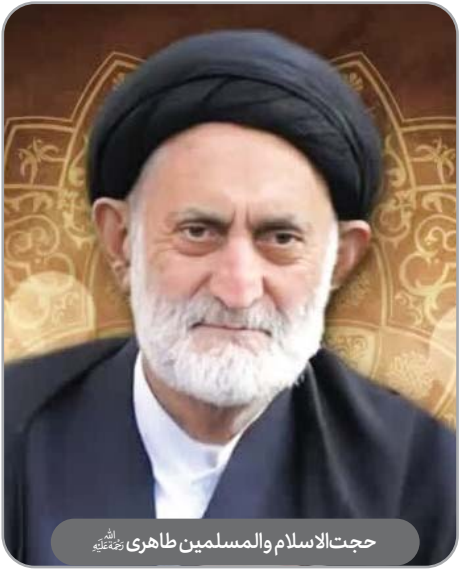
با پیروزی انقلاب به عضویت فعال کمیته انقلاب اسلامی شهرستان دامغان درمی‌آید و همزمان به مسئولیت دفتر حزب جمهوری اسلامی منصوب می‌گردد.

سخنرانی‌های پربار او و تبیین مواضع نظام در خطبه‌های نماز جمعه در قامت امام جمعه موقت در اوایل پیروزی انقلاب، فصل دیگری از زندگی این روحانی مبارز است.

در سال ۱۳۶۰ شمسی بنا به درخواست مسئولین سیاسی شهر، به مسئولیت عقیدتی سیاسی شهرستانی دامغان منصوب می‌گردد تا در پرورش نیروهای انقلابی و مذهبی همت گمارد. بر این اساس همزمان با خدمت در شهرستانی، به آموزش دینی کارکنان سپاه پاسداران و جهاد سازندگی می‌پردازد و پس از چند سال فعالیت

در شهرستانی، به سنگر درس و تعلیم در دبیرستان‌ها و دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه دامغان روی آورد تا بتواند، در این سنگر نقش اصلی خویش که همان پرورش نیروهای جوان هست، بپردازد.

این عالم ربانی روز چهارشنبه ۷ تیر ۱۴۰۲ در رحمت ایزدی پیوست.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدشکراالله طاهری مبلغ و مدرس حوزه علمیه استان لرستان

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدشکراالله طاهری سال ۱۳۱۴ شمسی در خانواده‌ای متدین در خرم‌آباد دیده به جهان گشود. تحصیلاتش را از مکتب‌خانه‌ای در زادگاهش آغاز و علوم متداول و قرآن را نزد پدرش مرحوم سیدروح‌الله طاهری آموخت.

پس از آن وارد حوزه علمیه شد و مقدمات سطوح عالی حوزه را از محضر آیت‌الله شهید سیداسدالله مدنی و آیت‌الله شیخ عباسعلی صادقی قهاره فرا گرفت.

سپس درس خارج فقه را هم از محضر مرحوم آیت‌الله صادقی قهاره کسب فیض کرد و ضمن تحصیل دروس حوزه، به تدریس هم اشتغال داشت و مقدمات و سطح عالی حوزه را تدریس می‌کرد.

او پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، همگام با امام خمینی و مردم به مبارزه علیه رژیم ستم‌شاهی پرداخت و پس از مدتی از سوی ساواک دستگیر و به کردستان و سپس فارس تبعید شد.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در مدرسه علمیه کمالیه خرم‌آباد به تدریس علوم دینی پرداخت و نخستین مسئول دفتر نظارت شورای نگهبان در استان لرستان بود.

مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین طاهری، سال‌ها توفیق اقامه نماز جماعت در مساجد مختلف خرم‌آباد از جمله مسجد حضرت موسی‌بن جعفر را در مرکز و بازار شهر خرم‌آباد را بر عهده داشت.

حجت‌الاسلام والمسلمین میردامادی

این عالم وارسته و روحانی مجاهد، روز دوشنبه ۱۲ تیر ۱۴۰۲ در سن ۸۸ سالگی دارفانی را وداع گفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمدباقر میردامادی

حاج سیدمحمدباقر میردامادی، فرزند سیدحسین فرزند میرسیدجعفر، در سال ۱۳۱۵ در خمینی‌شهر اصفهان متولد شد و از اعضای دفتر آیت‌الله العظمی نوری همدانی در تهران بود.

وی پس از تحصیل علوم ابتدایی وارد حوزه علمیه اصفهان شد و از محضر علمایی همچون: شیخ حیدرعلی صلواتی، سیدمیرزا هاشمی، شیخ عباسعلی آدیب، شیخ محمدحسن عالم نجف‌آبادی، سیدحسین خادمی، سیدمصطفی مهدوی و شیخ‌احمد فیاض بهره گرفت.

سپس در قم ادامه تحصیل داد و از درس حضرات آیات گلپایگانی، مرغشی نجفی، شاهرودی، شیخ عبدالجواد اصفهانی و سیدمحمدباقر سلطانی شرکت کرد. او سال ۱۳۴۷ پس از وفات پدر به اصفهان برگشت و در مدرسه صدر به تدریس پرداخت و در درس خارج حضرات آیات میرسیدعلی بهبهانی، حاج آقا رحیم ارباب و سیدمحمدرضا خراسانی حضور یافت.

او در خمینی‌شهر خدمات اجتماعی فراوانی از جمله تأسیس مؤسسات خیریه و صندوق قرض‌الحسنه، بازسازی و احداث مساجد و حسینیه‌ها را انجام داد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حکیم

بعد از پیروزی انقلاب در نهاد نمایندگی ولی‌فقیه و سازمان عقیدتی سیاسی وزارت دفاع به تدریس، سخنرانی و اقامه جماعت اهتمام ورزید.

کتاب «پیام عاشورا»، «تقریرات فقهی درس آیت‌الله مرعشی»، «خمینی‌شهر شهری که از نو باید شناخت»، «علی در بستر شهادت»، «قبل از حج بخوانید» و «مواظبت المعصومین» و «ویژگی‌های فرماندهان و مدیران از دیدگاه اسلام» از مرحوم میردامادی است. وی در شب جمعه ۱۲ خرداد ۱۴۰۲ بر اثر کھولت سن در تهران دار فانی را وداع گفت.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدصادق حکیم فرزند شهید محراب عراق

این عالم مجاهد همراه پدر و الاقوام خود و پس از شهادت جمعی از خاندان آل حکیم به دست رژیم منحوس بعث عراق و شهادت پدر بزرگوارشان از پای ننشست و با هجرت به سرزمین‌های گوناگون به تبلیغ دین مبین اسلام و مکتب انسان‌ساز اهل بیت عصمت و طهارت پرداخت.

وی در راه مبارزه با رژیم بعثی عراق، زنج و مصائب فراوانی تحمل کرد و همزمان تلاش‌های زیادی برای ترویج و تبیین فرهنگ و معارف ائمه اطهار و خدمت خالصانه به مردم نمود و آثاری ارزشمند به یادگار گذاشت.

سرانجام این عالم فاضل، روز چهارشنبه ۹ فروردین ۱۴۰۲ در بیمارستانی در شهر بغداد به دیار باقی شتافت.